

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,
br/zr, jong of ouder, welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

Het is een heftige zomervakantie geworden...

Normaal is het komkommertijd en kabbelt alles in de laagste versnelling kalmpjes door. Maar nu lijkt de wereld wel in brand te staan. Vreselijke dingen buitelen over elkaar heen.

Dan denk je natuurlijk aan het neergeschoten vliegtuig in Ukraine. [dia1] En aan al die slachtoffers, onbezorgd en vol verwachting op weg voor een paar heerlijke weken... Het mensonterende gesol met hun lichamen, rebellen die gewoon doorgaan met schieten alsof er niets is gebeurd. Al die terugkerende kisten, waardig uit het vliegtuig gedragen naar een stoet van zwarte wagens – wie krijgt daar geen kippenvel van?! Wat een drama – *Kyre eleison* – Heer ontferm U.

Of denk aan de strijd [dia2] tussen Israel en Hamas; raketten over en weer, bombardementen. En ook hier heel veel slachtoffers: naast Israelische soldaten Palestijnse vrouwen en kinderen. Al dat bloed. Al die haat. Wat een drama – *Kyre eleison* – Heer ontferm U.

Of aan [dia3] het oprukkende ISIS-leger van het zelfuitgeroepen Islamitische Kalifaat in Syrie en Irak, en de verschrikkelijke terreur die vervolgens plaatsvindt. Duizenden mensen op de vlucht, heiligdommen vernield, samenlevingen ontwricht. Wat een drama – *Kyre eleison* – Heer ontferm U.

Waarom laat God dat gebeuren? [dia4]

Want er zaten ook *christenen, kinderen van God*, in dat neergeschoten vliegtuig.

En er wonen in de Gazastrook heel wat Palestijnse broeders en zusters in het geloof, maar een raket houdt daar geen rekening mee...

En in Syrie en Irak worden juist de christenen gebrandmerkt – hun huizen beklad met de [dia5] Islamitische N (van Nazarener – dat wijst op Jezus van Nazareth); ze hebben de keus om moslim te worden, of te vluchten, of te sterven...

Waarom laat God dit allemaal toe? [dia6]

Dat slechte, kwaadwillende mensen zo iets overkomt, daar kun je je nog wat bij voorstellen. Maar onschuldige kinderen, vrouwen, goedgelovige mensen...

We hebben het hier in de kerk wel vaker over waarom-vragen. En we weten: soms krijg je *wel*, maar heel vaak *geen* antwoord, of niet meteen, of niet dat wat je dacht...

Toch mag je waarom-vragen stellen – lees de Psalmen maar!

Ga met uw moeite, met uw pijn en verdriet, met uw zorgen, ga met je twijfel, boosheid, en alles wat je maar niet snapt in dit leven, ga ermee naar God, en leg het bij Hem neer.

Tegelijk laten al die gebeurtenissen weer heel duidelijk voelen [dia7] hoe kwetsbaar, hoe nietig en afhankelijk je bent als mens. Je kan wel grote woorden spreken en allemaal mooie plannen maken, maar er hoeft maar *dit* te gebeuren en het gaat totaal anders dan je had gedacht.

Dat is Bijbelse wijsheid – bijvoorbeeld Psalm 103: *de mens is aan het sterven prijsgegeven, gelijk het gras kortstondig is ons leven...* Zo is het toch?!

Wij zijn net een stofje aan een weegschaal – fft..

Dat relativeert zoveel in ons menselijk bestaan. Al dat geld waar alles om draait, al die mooie spullen, al dat uiterlijke en gejakker en gestress – wat is het, als het erop aankomt? Wat helpt het je? Kun je er ook maar iets van meenemen naar gene zijde?

Tegelijk: heb je als mens ergens [dia8] recht op? Hadden die mensen in dat vliegtuig recht op een mooie veilige vakantie? Hebben mensen in Israel of Palestina of in Syrie of Irak recht op een veilig bestaan? Hebben wij dat? Op grond waarvan dan? Wie heeft dat beloofd?

Is het niet goed steeds weer te beseffen dat alles wat je hebt *gekregen* is, dat het een *gift* is, een cadeau van God? En geniet je er ook niet veel meer van als je dat steeds voor ogen houdt?!

En laten we zeker niet vergeten hoe het komt, al die ellende in de wereld. Wie dat bedacht en georganiseerd heeft. [dia9] Uit wiens koker al dat kwaad, al die rottigheid komt. We hebben dat te danken aan de duivel! Verwens *hem*! Vervloek *hem*! Maar geef *God* niet de schuld van wat mensen elkaar aan doen. Mensen zijn daar zelf verantwoordelijk voor en zullen daar eens ook verantwoording voor moeten afleggen...

[dia10] *Allemaal goed en wel dominee, maar het blijft wel verdraaide moeilijk het bij elkaar te houden: dat God almachtig is en alles leidt en bestuurt en in zijn handen heeft, gecombineerd met al die verschrikkelijke dingen die gebeuren.*

O, maar dat ga ik zeker niet ontkennen. Ik ben helemaal niet voor gladde, geoliede praatjes. Het leven is gewoon ontzettend zwaar soms, voor je gevoel misschien haast ondraaglijk...

Wat kan het een worsteling zijn dan bij God te blijven, in God te geloven, op Hem te vertrouwen! Wat kan het dan stormen. Wat kun je heen en weer geslingerd worden. Tot op het randje – of er zelfs overheen...

Daarom hebben we de Bijbel.

En is er o.a. dat verhaal van de ontmoeting tussen God en Abram.

Want lijken we niet heel vaak op Abram? [dia11]

Nou ja, zult u zeggen, je gaat jezelf toch niet vergelijken met zo'n grote uit het geloof!?

Maar wacht even – Abram was net zo mens als wij, als u, jij, ik! Mens van vlees en bloed.

Ook geroepen, uitgekozen, geleid door de Here. Mens met prachtige beloften voor de toekomst.

Juist, dat is het precies: *voor de toekomst!* Later, dan zal allemaal beter en goed komen.

Maar wat merk je, wat merkte Abram daar concreet van in het leven van alledag?

Nou ja – Abram ontmoette God tenminste echt, en sprak met Hem! Dat is toch wel ff anders...

Zeker, en daarom staat het in de Bijbel. Zodat je ontdekt hoe het bij Abram werkte tussen God en mens, want zo werkt het nl nog steeds tussen God en mens.

De Here spreekt, Abram reageert, en wij mogen via de Bijbel meeluisteren! Hoor...

Abram, [dia12] Ik die er altijd bij ben (Ik heet niet voor niets JHWH!), Ik beloof jou vorstelrijk te belonen.

Ach Here mijn God, wat heb ik daar aan? Wat koop ik daar voor? Als het niet *concreet*, niet *tastbaar* wordt! U belooft mij nageslacht, kinderen – maar ik heb ze niet. Nog niet één zelfs... Mijn bezit zal straks naar mijn dienaar gaan.

Nee, Abram, niet je dienaar erft je bezit, nee, een eigen kind dat uit jou voortkomt.

En God legt er nog een flinke schep bovenop. Hij troont Abram mee naar buiten en vraagt 'm te

kijken. *Kijk Abram*. [dia13] Zie je dat, al die sterren? Da's nog wel even wat anders dan al die runderen en geiten van je. Ook mooi, zeker, een rijk bezit. Maar echt gelukkig maakt het je niet.

Nee, *kijk Abram*. Zie je ze? Al die sterren – tel ze 's als je kan.

En Abram begint: 1,2,3...

Je kan het niet he? Zo zal het ook zijn met jouw nakomelingen – niet één, Abram, maar ontelbaar veel! *Ontelbaar*. Dat belooft Ik je Abram. Gegarandeerd – hand erop.

En ja, dan kan Abram toch niet anders dan het geloven. Abram *vertrouwde* de Here.

Dat moet toch ook wel?! Met God zo dichtbij. Met al die sterren.

Mensen kunnen een ruimtesonde naar een ijsklomp in het heelal sturen. 10 jaar doet die erover om er te komen – 10 jaar! Maar alle sterren tellen – nee, dat kan niemand, nog steeds niet...

Zou je nou echt iemand die al die sterren ontworpen, gecreeerd, vastgezet heeft, zou je zo iemand nou ooit *niet* kunnen vertrouwen? *Niet* op zijn woord geloven?!

Abram *geloofde* de Here, en hij/Hij rekende het hem/Hem tot een rechtvaardige daad¹.

1 Interessant is de vraag waar de hoofdletter moet staan: bij hij/Hij of bij hem/Hem? Maar een beschouwing daarover gaat de scope van deze preek te buiten.

Maar ach, wat is de mens? [dia14] Het ene moment sterk, groots, zeker van zijn zaak. Maar dan maar zo weer klein en nietig, zwak en kwetsbaar, afhankelijk.
Kijk naar Abram. Hij *geloofde* – zeker weten. Maar och, Here kom zijn *ongeloof* te hulp...
Wie herkent zich daar niet in?

Dan gaat de Here weer spreken, en Abram reageren, en wij mogen meeluisteren! Hoor...
Je had het misschien niet direct door Abram, [dia15] maar toen jij van ver weg kwam, was Ik, de God die er altijd bij is (Ik heet niet voor niets JHWH!), was Ik het die je leidde en bracht naar uitgerekend dit oord hier. Dat jij hier bent Abram is niet toevallig! Dit land valt je toe.
Ach Here mijn God, wat heb ik daar aan? Wat koop ik daar voor? Als het niet *concreet*, niet *tastbaar* wordt! U belooft mij land, grond – maar ik heb het niet. Nog geen klein stukje... Hoe weet ik dan zeker dat het waar is?

En dan krijgt Abram een teken, het teken van het verbond. Iets concreets, iets tastbaars.
Hij moet dieren halen van zijn grote kudde. Als hij ze doodgemaakt heeft, moet hij de dieren die daar groot genoeg voor zijn, doormidden snijden, en dan de stukken een beetje uit elkaar leggen. Van kleine dieren legt hij één aan elke kant.
Zie je het voor je? Die beesten dood op de grond? De kop van de koe hier, en het achterste daar? Wat denk je wat er uit dat vlees stroomt? Bloed! Liters bloed! [dia16] Het stroomt daar over dat paadje dat tussen die dieren is ontstaan.
Dat moet, bij een verbond hoort bloed. Als mensen een verbond met elkaar sluiten lopen ze er dan samen doorheen, door dat bloedstraatje.
Daarmee laat je zien: zoals die stukken beest bij elkaar horen, zo horen wij bij elkaar. Het bloed maakt ons één, er is een band, een bloedband. Da's het mooie.
Tegelijk: als je *niet* doet wat je *wel* beloofd hebt, dan zal, net als bij die beesten, jouw bloed stromen... da's de dreigende kant.

Abram staat klaar. Hij wil wel met God door die straat. Samen op. Zij aan zij, schouder aan schouder. [dia17] Jij belooft wat aan God, en God belooft wat aan jou.
Helaas, Abram, zo werkt het niet. O ja, wel bij andere goden, daar heb je gelijk in. Voor andere goden moet je altijd eerst bukken en buigen. Zoveel keer dit, zoveel keer dat. Zwarte lasten dragen, goede werken doen. Ze houden het allemaal bij in hun grote boek.
Misschien, als je goed je best doet, alles bij elkaar opgeteld, *misschien* dat ze jou dan wel belonen willen, *misschien* is het je gelukt hun liefde te kopen...
Voor je gevoel van eigen waarde is het ook wel prettig dat er wat te onderhandelen valt: [dia18] als ik nou *dit* doe, God, doet U dan *dat*...?!
Inderdaad, zo werkt het bij alle zelfbedachte goden, maar [dia19] niet bij de God die er altijd is geweest.
En dan nog: wat hebben wij in te brengen bij God? Wat hebben we van onszelf wat we niet eerst gekregen hebben? We kunnen wel wat beloven, maar hoe gauw vergeten we dat niet? Of kunnen het niet waarmaken. Hoe vaak struikelen we niet, vallen we, maken we fouten?
Als God *daarnaar* zou handelen, naar wat jij doet en zegt en denkt...
Maar gelukkig zegt God dan *niet* 'hak z'n hoofd eraf!'
De Here is genadig. En Hij laat Abram dat ontdekken.

Want [dia20] Abram wordt ongeduldig. Waar blijft de Here nou? Waarom komt Hij niet? Waarom doet Hij niks? Waarom doet Hij zijn Naam geen eer aan en lijkt Hij er juist NIET bij te zijn?
Nu is het allemaal klaar, U kan zo komen, heb ik mijn stinkende best gedaan...
Ach Here, kijk nou toch, nu komen zelfs de aasgieren al op de stank af.
Hup, weg jij. Wegwezen. Je ziet Abram woest zwaaien met zijn stok, zijn mantel fladderend om de armen, zijn keel schor geschreeuwd. Wat is hij er druk mee. *Oprassen!*
Maar het is net of die gieren hem uitlachen – *je kan toch niet in je eentje een verbond sluiten man,*

wat wou je dan²? Geloof het toch niet. Vertrouw toch niet die God waarin jij gelooft...

Dan wordt het avond. Eindelijk wijken de aasgieren.

Abram is doodmoe, en valt bij de pakken neer.

Niet alleen letterlijk wordt het duister, ook figuurlijk. *Angst* grijpt de oude man aan. Hij ziet het niet meer zitten, hij is de weg kwijt. Als *dit* geloven is – je slooft je een breuk, en wat levert het op?!

Wat een nachtmerrie. Wat heeft dit leven nog voor zin?

Abram heeft *verloren*, ja, hij *is* verloren...

Maar het is niet waar! Want God is genadig: Abram is niet *verloren*, hij is juist *gevonden*!

Lees maar. Pas als Abram *slaapt* komt de Here. Hij geeft het immers zijn beminden in de slaap...

[dia21] Abram ziet licht. Een rokende oven. Tongen als van vuur. En Hij weet: *dit is de Here!*

En dan gaat de Here door de bloedstraat. Alleen, helemaal alleen.

Alleen – als wij eindelijk eens ophouden, dan gaat de Here verder. Als ik beseft dat ik niets heb, nergens recht op, niks in te brengen, dat het niet te verdienen is, dat ik met lege handen sta, dat het allemaal gegeven goed is, als ik weer kind word – *dan*, ja dan kan het gebeuren, dan gaat het gebeuren, dan voltrekt zich het wonder van het verbond.

Kijk: God komt door de bloedstraat naar ons toe. Niks samen op. De Here loopt daar alleen.

Hij gaat alleen door het bloed. Zoals Hij later ook Zelf, alleen [dia22] aan het kruis ging, beladen met al onze ellende. *Door uw genade Vader, mogen wij hier binnengaan. Niet door rechtvaardige daden, maar door het bloed van het Lam.*

Dit genadeverbond, deze bloedband wil de Here met mensen aangaan.

Het initiatief gaat van Hem uit. Hij roept. Hij kiest. Hij belooft. Hij spreekt. Alles begint bij Hem.

Wij hoeven niet te dragen – [dia23] we worden gedragen.

Voordat wij ooit God vinden, heeft Hij ons al lang gevonden.

Die bloedband gaat de Here met je aan. Hij verbindt zich aan jou. Hij verbindt zijn naam aan de jouwe. Zoals vandaag aan die van de kleine Hannah, voor ons een zichtbaar teken van genade!

Want zij *kan* nog niks, ze *heeft* nog niks, en toch hoort ze er al helemaal bij.

En zegt de Here: lieve kleine Hannah, jij bent mijn kind, Ik houd zoveel van je, en Ik zorg voor je, je hele leven lang. Je draagt niet voor niets mijn Naam!

[dia24] Deze actie, die bij God begint en van Hem uitgaat, vraagt onze reactie. (Dat bonnetje, jongens en meisjes – niet vergeten straks in te leveren! Anders krijg je geen ijsje...)

God vraagt niet zozeer dat we allemaal dingen doen, want dan ben je nog weer steeds druk. Eerder vraagt Hij dat je naar de sterren kijkt, en *geloof*. Hem vertrouwt. En aan zijn voeten komt zitten en luistert naar zijn stem.

Zo mag je vertrouwelijk met de Here omgaan, zoals twee geliefden, bruid en bruidegom.

Dan snap je misschien lang niet alles wat Hij doet, maar je houdt van Hem en vertrouwt Hem volledig, want je kent Hem door Woord en Geest.

En ontdek je dat geloven niet alleen iets is voor later, de toekomst, ooit 's (maar nog ver van mijn bed!) Nee, geloven is ook voor nu. Het geeft je leven richting (daarover vanmiddag), het geeft je leven zin, het geeft houvast. Altijd, maar zeker als het moeilijk is, als je er niks van snapt, van al die ellende, en het *waarom* je op de lippen ligt.

Dan kom je uit bij wat over Abram en zijn werkelijke (klein)zonen is gezegd in Hebreeen: [dia25] *Zij allen zijn in geloof gestorven; wat hun beloofd was zagen ze geen werkelijkheid worden. Ze hebben slechts een glimp ervan begroet, en ze zeiden van zichzelf dat zij op aarde leefden als vreemdelingen en gasten. Door zo te spreken lieten ze blijken op doorreis te zijn naar een Vaderland – het hemelse.*

Wat is het heerlijk dat God zich verbindt met mensen! Amen [dia26]

² Het beeld komt uit de bundel van Nico ter Linden, *Het verhaal gaat...* Deel 1, 1996, pag 69